

Bachelor Accountancy De Haagse Hogeschool

*Verlag van de uitgebreide opleidingsbeoordeling
22 en 23 mei 2019*

Colofon

Instelling en opleiding

Naam instelling: De Haagse Hogeschool
Adres: Johanna Westerdijkplein 109 Den Haag
Resultaat instellingstoets kwaliteitszorg: Niet van toepassing

Opleiding: Bachelor Accountancy
Locatie: Den Haag
Variant: Voltijd
Croho-nummer: 34406

Visitatiecommissie

dr. ir. Ab F. Groen, voorzitter
drs. C.J.W. Doesburg RA, deskundige
E. van Asselt AA-RA, deskundige
P. van Loon, student-lid
drs. Linda van der Grijspaarde, secretaris
De commissiesamenstelling is vooraf voorgelegd aan de NVAO.

De visitatie is uitgevoerd onder verantwoordelijkheid van
AeQui VBI
Vlindersingel 220
3544 VM Utrecht
www.AeQui.nl

Dit document laat zich het beste dubbelzijdig afdrukken.

Inhoudsopgave

Colofon	2
Inhoudsopgave	3
Inleiding	8
Beoogde leerresultaten	9
Onderwijsleeromgeving	11
Personeel	18
Voorzieningen en begeleiding	20
Kwaliteitszorg	23
Toetsing	25
Gerealiseerde leerresultaten	27
Bijlagen	29
Bijlage 1 Visitatiecommissie	30
Bijlage 2 Programma visitatie	31
Bijlage 3 Bestudeerde documenten	322

Samenvatting

Op 22 en 23 mei 2019 is de bacheloropleiding Accountancy van de Haagse Hogeschool gevisiteerd door een commissie van AeQui. Het totaaloordeel van de commissie is dat de opleiding aan alle standaarden voldoet.

Beoogde leerresultaten

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard voldoet. De opleiding verzorgt het bachelor deel van de opleiding tot de wettelijk beschermde titels accountant-administratieconsulent (AA) en registeraccountant (RA). De opleiding leidt studenten in de breedte op voor de advies-, controle- en samenstelpraktijk. De opleiding geeft in haar profielbeschrijving adequaat weer waar de bacheloropleiding Accountancy voor opleidt. De opleiding hanteert als beoogde leerresultaten de door de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding geformuleerde eindtermen en het door de Vereniging Hogescholen vastgestelde beroeps- en opleidingsprofiel Accountancy. Deze beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend, geconcretiseerd, voldoen aan internationale eisen en zijn onderschreven door het beroepenveld. De profileringsgebieden "ICT" en "Public Responsibility" zijn duidelijk uitgewerkt en worden herkend door betrokkenen; het derde profileringsgebied "intercultureel gedrag en communicatie" is minder zichtbaar.

Onderwijsleeromgeving

De commissie kwalificeert op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan de standaarden Oriëntatie, Inhoud, Leeromgeving en Instroom voldoet. De bachelor is een vierjarige voltijdopleiding met een omvang van 240 EC. Jaarlijks doorlopen studenten twee semesters, elk bestaande uit twintig weken. De beoogde leerresultaten in de vorm van eindkwalificaties zijn adequaat vertaald naar passende modules en bijbehorende leerdoelen. Het programma is sterk inhoud gedreven. Door deze sterke focus op inhoud en de gekozen accenten

ontwikkelen studenten een brede, relevante kennisbasis. Door beroepstaken een centrale plaats te geven in een semester is sprake van een samenhangend programma waarin studenten integraal werken aan het toepassen van kennis, beroepsvaardigheden en onderzoeksvaardigheden. Deze samenhang is echter nog beperkt zichtbaar voor betrokkenen. De opleiding stelt praktijkleren centraal in haar didactiek. In elk semester wordt de verbinding met de praktijk gelegd door studenten te laten werken aan beroepsproducten uit de accountantspraktijk, waarbij ze de kennis uit de theoretische vakken toepassen. Er wordt hierbij nauw met het beroepenveld samengewerkt. De opleiding heeft veel aandacht voor activerend onderwijs en kiest voor kleinschalige werkvormen. De toepassing van regelmatige, cumulatieve toetsing heeft zichtbaar effect op het leergedrag van de studenten. Het programma en de vormgeving van het onderwijs sluiten aan bij de kwalificaties van instromende studenten uit zowel het MBO als de HAVO. De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch gezien de beoogde leerresultaten. De opleiding heeft voldoende aandacht voor (extra) onderwijs rond basisvaardigheden en -kennis om de aansluiting op de vooropleiding te optimaliseren.

Personeel

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard voldoet. Er is passend personeelsbeleid en er zijn voldoende mogelijkheden voor docenten om zich verder te professionaliseren. Het docententeam bestaat uit 21 personen. Naast de docenten in loondienst zijn enkele docenten werkzaam via andere contractvormen. Het aantal docenten is passend voor de realisatie van het onderwijsprogramma en de feitelijk bij het

personeel aanwezige expertise sluit aan bij de eisen gesteld aan een bacheloropleiding Accountancy. Een ruime hoeveelheid docenten heeft actuele werkervaring in de beroepspraktijk. Hierdoor kunnen zij een verbinding leggen tussen de opleiding en de beroepspraktijk. De inzet van accountants uit de beroepspraktijk geeft een extra impuls aan de actualiteit van het programma.

Voorzieningen

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan de standaarden Voorzieningen en Begeleiding voldoet. Het onderwijs vindt plaats op de hoofdvestiging van De Haagse Hogeschool. De voorzieningen op de Haagse hogeschool zijn toereikend om het onderwijs te faciliteren. De online leeromgeving biedt voldoende ondersteuning voor studenten bij het doorlopen van het programma en er is adequate specifieke software beschikbaar. De informatievoorziening is goed ingericht. De opleiding biedt daarnaast studiebegeleiding die is toegespitst op de behoeften van de studenten. Studiebegeleiders krijgen in alle studiejaar vlot signalen van studenten die kampen met belemmeringen in de studievoortgang en gaan snel over tot actie. Het werken in semesterteams van zes tot acht docenten in kleinschalige werkvormen maakt dat er ook buiten de formele begeleiding veel persoonlijk contact met de studenten is.

Kwaliteitszorg

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard voldoet. Alle modules worden door middel van enquêtes en gesprekken met studenten periodiek geëvalueerd. Het overall toetsrendement na iedere onderwijsperiode is daarnaast een belangrijke bron voor het beeld van de onderwijs- en toetskwaliteit. Het kwaliteitszorgsysteem is systematisch opgezet en adequaat vormgegeven. Er is sprake van periodieke evaluaties die worden uitgevoerd onder verschillende betrokkenen. De wijze waarop de opleiding inspraak van de studenten heeft georganiseerd, via het systeem van klassenvertegenwoordigers

en de commissie Onderwijskwaliteit, maakt dat docenten en opleidingsmanagement snel op de hoogte zijn van wat er speelt en hier vlot op kunnen acteren. Ook is het zichtbaar dat de opleiding goed luistert naar bevindingen en wensen van het beroepenveld.

Toetsing

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard voldoet. De toetsing in de opleiding is van het vereiste niveau. Er wordt een goede verbinding gelegd met de praktijk en de werkcontext van studenten. De toetsvragen zijn regelmatig gebaseerd op casuïstiek uit de beroepspraktijk van de accountant en studenten moeten door het maken van beroepsproducten laten zien dat zij over de juiste kennis, vaardigheden en houding beschikken voor een goede beroepsuitoefening. Bij de beoordeling van beroepsproducten wordt de student veelal mede gevraagd een bepaalde vaardigheid te laten zien, zoals het voeren van een gesprek of het geven van een presentatie. Om ervaring op te doen met digitaal toetsen neemt de opleiding op beperkte schaal digitale toetsen af. De opleiding treft adequate maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen.

Gerealiseerde leerresultaten

De commissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard voldoet. De opleiding beoogt studenten op bachelorniveau in de breedte op te leiden voor de advies-, controle- en samenstellingspraktijk. De visitatiecommissie stelt op basis van de bestudering van afstudeerwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleiding hierin slaagt.

Verbeterpunten

Met het oog op de toekomst geeft de commissie volgende suggesties ter overweging:

- De opleiding profileert zich op drie inhoudelijke gebieden. Het gebied "Intercultureel gedrag en communicatie" is minder zichtbaar in de profilering en kan worden versterkt.
- De betrokkenheid van docenten bij onderzoek kan worden vergroot, bijvoorbeeld door de samenwerking te zoeken met een onderzoeksplatform.
- De samenhang in het onderwijsprogramma kan beter zichtbaar worden gemaakt. De opleiding zou de beroepenveldcommissie meer in contact kunnen brengen met de curriculumcommissie om structureel gezamenlijk naar de onderwijskwaliteit te kijken en toezicht te houden op de samenhang in het onderwijsprogramma.
- De positieve en eventuele negatieve effecten van het hanteren van drempels voor diverse programmaonderdelen dienen grondig geëvalueerd te worden en waar nodig dienen (enkele van) de drempels heroverwogen te worden.
- De informatievoorziening aan aspirant-studenten kan mogelijk verder worden versterkt, om de hoge uitval in het eerste jaar te verlagen.
- Gezien de ervaren hoge werkdruk in de afgelopen jaren dienen de hoeveelheid en de snelheid van de ontwikkelingen in de opleiding goed in overeenstemming gehouden te worden met de capaciteit van het docententeam en met de wens tot rust en stabiliteit van de docenten en de studenten.
- De opleiding kan het zicht op de carrièrepaden van afgestudeerden verder versterken door haar alumni beleid uit te bouwen.

De commissie is van oordeel dat de opleiding aan alle standaarden van het NVAO kader voldoet. Op die grond geeft de visitatiecommissie een positief advies inzake accreditatie van de bacheloropleiding Accountancy van de Haagse Hogeschool.

Namens de voltallige visitatiecommissie,
Utrecht, juni 2019

dr. ir. A.F. Groen
Voorzitter

drs. L. van der Grijspaarde
Secretaris

Overzicht beoordeling

De beoordelingen per standaard zijn weergegeven in onderstaande tabel (Kader: 2018).

Standaard	Beoordeling
1. Beoogde leerresultaten	voldoet
2. Oriëntatie van het programma	voldoet
3. Inhoud van het programma	voldoet
4. Leeromgeving van het programma	voldoet
5. Instroom	voldoet
6. Personeel	voldoet
7. Materiële voorzieningen	voldoet
8. Begeleiding	voldoet
9. Kwaliteitszorg, kwaliteitscultuur en ontwikkeling	voldoet
10 Toetsing	voldoet
11 Gerealiseerde leerresultaten	voldoet
Eindbeoordeling	Positief

Inleiding

De Nederlandstalige bacheloropleiding Accountancy van de Haagse Hogeschool is een vierjarige voltijdopleiding. De opleiding heeft een omvang van 240 EC. De opleiding verzorgt het bachelordeel van de opleiding tot de wettelijk beschermde titels accountant-administratieconsulent (AA) en registeraccountant (RA). De opleiding leidt studenten in de breedte op voor de advies-, controle- en samenstelpraktijk.

De instelling

De Haagse Hogeschool bestaat uit faculteiten, lectoraten en diensten. Ruim 25.000 studenten volgen op vier vestigingen een associate degree opleiding, een bacheloropleiding, of een post-hbo-opleiding. Er werken ruim 1.900 medewerkers, waarvan 65% in een onderwijzende en 35% in een ondersteunende functie.

De bacheloropleiding Accountancy valt onder de Faculteit Business, Finance & Marketing, samen met de opleidingen Finance & Control, Commerciële Economie, International Business en Ondernemerschap & Retail Management.

De opleiding

Jaarlijks doorlopen studenten twee semesters, elk bestaande uit twintig weken. De propedeuse is voor studenten een kennismaking met de vakken die voor een accountant relevant zijn. In het tweede jaar worden deze onderwerpen uitgediept. In het derde jaar ligt de nadruk op typische accountancyvakken als Audit en Assurance en Externe Verslaggeving. Bovendien lopen studenten in jaar drie hun praktijkstage. De inhoudelijke verdieping gaat door in jaar vier. In dit laatste jaar wordt het eindniveau van de kernvakken in de landelijke overall toets (LOAT) afgetoetst. De opleiding wordt afgerond met onder andere een afstudeeropdracht en een vak over de ethische aspecten van het beroep.

De visitatie

De Haagse Hogeschool heeft aan AeQui VBI opdracht gegeven de onderhavige visitatie uit te voeren. Hiertoe heeft AeQui in samenwerking met de opleiding een onafhankelijke en ter zake kundige commissie samengesteld. Met vertegenwoordigers van de opleiding heeft een voorbereidend gesprek plaatsgevonden.

De commissie heeft zich expliciet georiënteerd aan het cluster waarin deze opleiding geplaatst is. Dit is met het voltallig panel gedaan, tijdens het voorbereidend overleg, en afsluitend bij de oordeelsvorming. De hiertoe benodigde kennis was aanwezig in (een deel van) het panel.

De visitatie heeft op woensdag 22 mei en donderdag 23 mei 2019 plaatsgevonden volgens het programma dat in bijlage 2 is weergegeven.

De commissie heeft de beoordeling in onafhankelijkheid uitgevoerd. Aan het einde van de visitatie is de opleiding in kennis gesteld van de bevindingen en conclusies van de commissie. Deze rapportage is in juni 2019 in concept toegestuurd aan de opleiding; de reacties van de opleiding zijn verwerkt tot deze definitieve rapportage.

Op initiatief van de opleiding gaat op een nader te bepalen moment een ontwikkelgesprek plaatsvinden. De resultaten van dit ontwikkelgesprek hebben geen invloed op de in dit rapport weergegeven beoordeling.

Beoogde leerresultaten

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. De opleiding geeft in haar profielbeschrijving adequaat weer waar de bacheloropleiding Accountancy voor opleidt. De opleiding hanteert als beoogde leerresultaten de door de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding geformuleerde eindtermen en het door de Vereniging Hogescholen vastgestelde beroeps- en opleidingsprofiel Accountancy. Deze beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend, geconcretiseerd, voldoen aan internationale eisen en zijn onderschreven door het beroepenveld. De profileringsgebieden ICT en Public Responsibility zijn duidelijk uitgewerkt en worden herkend door alle betrokkenen. Het derde profileringsgebied, intercultureel gedrag en communicatie is minder zichtbaar.

Standaard 1: De beoogde leerresultaten passen bij het niveau en de oriëntatie van de opleiding en zijn afgestemd op de verwachtingen van het beroepenveld, het vakgebied en op internationale eisen.

Bevindingen

De opleiding verzorgt het bachelor deel van de opleiding tot de wettelijk beschermde titels accountant-administratieconsulent (AA) en registeraccountant (RA). De opleiding leidt studenten in de breedte op voor de advies-, controle- en samenstelpraktijk. Een afgestudeerde is volgens de zelfevaluatie toepassingsgericht en in zijn werk te herkennen aan zijn sterke ICT-vaardigheden, zijn ethisch en professioneel-kritisch handelen en het kunnen werken in een interculturele context. Daarbij heeft hij als generalist een brede kennisbasis en wordt hij gedreven door een onderzoekende en lerende houding.

De studenten komen na hun studie vooral terecht bij (regionale) accountantskantoren die werkzaam zijn voor het mkb, bij de overheid of in een financiële functie bij (kleinere) bedrijven. Ongeveer een derde van de afgestudeerden komt bij de (middel-)grote accountantsorganisaties terecht. In lijn met deze context richt de opleiding zich op zowel het mkb als op de publieke sector. Tevens dient de opleiding als basis voor de verdere opleiding tot wettelijk auditor van organisaties van openbaar belang en andere specifieke audit- en adviesfuncties.

De door de Commissie Eindtermen Accountantsopleiding (CEA) geformuleerde eindtermen vormen de theoretische basis van de opleiding, samen met het door de Vereniging Hogescholen vastgestelde beroeps- en opleidingsprofiel Accountancy (BOP-AC). Van de totaal beschikbare 240 studiepunten is 140 voorgeschreven voor de door CEA vastgestelde eindtermen.

De opleiding heeft de vrije ruimte in het landelijke profiel ingevuld met een eigen accentuering. De opleiding profileert zich op de volgende drie aspecten:

1. ICT;
2. Public Responsibility: de rol van de accountant in het maatschappelijk verkeer;
3. Intercultureel gedrag en communicatie.

Zowel de beroepenveldcommissie als partners uit het werkveld hebben een rol gespeeld bij het vertalen van de grootstedelijke en regionale context naar de profilering en het curriculum van de opleiding.

Overwegingen

De visitatiecommissie is van oordeel dat in de profielbeschrijving in de zelfevaluatie adequaat is weergegeven waar de bacheloropleiding Accountancy voor staat. De beoogde eindkwalificaties van de opleiding zijn wat betreft niveau en oriëntatie passend, geconcretiseerd, voldoen aan internationale eisen en zijn onderschreven door het

beroepenveld. De opleiding stemt de eindkwalificaties af op de landelijke kaders voor het beroep en zorgt voor aansluiting van het profiel op de behoeften van het beroepenveld. De profileringsgebieden ICT en Public Responsibility zijn duidelijk uitgewerkt en worden herkend door alle betrokkenen. Het derde profileringsgebied, intercultureel gedrag en communicatie is minder zichtbaar. De opleiding is zich hiervan bewust en onderneemt acties om deze profilering te versterken, stelt de visitatiecommissie vast.

De ambities van de Haagse Hogeschool (vastgelegd in thema's wereldburgerschap, internationalisering en netwerkhogeschool) worden in het opleidingsprofiel benoemd. Naar het oordeel van de

visitatiecommissie kan de zichtbaarheid van deze ambities in het profiel van de opleiding versterkt worden.

De visitatiecommissie heeft waardering voor de goede contacten die de opleiding onderhoudt met het beroepenveld. De beroepenveldcommissie bestaat uit deskundige leden die de opleiding frequent van passende, actuele input voorzien.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Onderwijsleeromgeving

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan de standaarden Oriëntatie, Inhoud, Leeromgeving en Instroom **voldoet**. De beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) zijn adequaat vertaald naar passende modules en bijbehorende leerdoelen. Het programma is sterk inhoud gedreven. Door deze sterke focus op inhoud en de gekozen accenten ontwikkelen studenten een brede, relevante kennisbasis. Door beroepstaken een centrale plaats te geven in een semester is sprake van een samenhangend programma waarin studenten integraal werken aan het toepassen van kennis, beroeps- en onderzoeksvaardigheden. Deze samenhang is echter nog beperkt zichtbaar voor betrokkenen. De opleiding stelt praktijkleren centraal in haar didactiek. In elk semester wordt de link met de praktijk gelegd door studenten te laten werken aan beroepsproducten uit de accountantspraktijk, waarbij ze de kennis uit de theoretische vakken toepassen. Er wordt hierbij nauw met het beroepenveld samengewerkt. De opleiding heeft veel aandacht voor activerend onderwijs en kiest voor kleinschalige werkvormen. De toepassing van regelmatige, cumulatieve toetsing heeft zichtbaar effect op het leergedrag van de studenten. Het programma en de vormgeving van het onderwijs sluiten aan bij de kwalificaties van instromende studenten uit zowel het MBO als de HAVO. De gehanteerde toelatingseisen zijn realistisch gezien de beoogde leerresultaten. De opleiding heeft voldoende aandacht voor (extra) onderwijs rond basisvaardigheden en -kennis om de aansluiting op de vooropleiding te optimaliseren.

Oriëntatie

Standaard 2: Het programma maakt het mogelijk om passende (professionele of academische) onderzoeks- en beroepsvaardigheden te realiseren.

Bevindingen

De studenten komen veelvuldig in contact met de praktijk: de opleiding nodigt gastsprekers uit, organiseert bedrijfsbezoeken en er vindt begeleiding en beoordeling in en vanuit de praktijk plaats. Door het maken van verschillende beroepsproducten tijdens de opleiding krijgen studenten zicht op de beroepspraktijk en de eigen ontwikkeling als beginnend beroepsbeoefenaar.

De opleiding biedt studenten die (bijna) nominaal lopen vanaf het derde studiejaar de kans om de opleiding in de werkend-leren-variant (WL-variant) te volgen. Voor WL-studenten gelden dezelfde eindtermen, maar de wijze waarop ze die bereiken, verschilt. De student krijgt dezelfde theoretische tentamens. Eindkwalificaties verbonden aan projecten en stage worden daar waar mogelijk op de werkplek ontwikkeld. In elk onderwijsblok schrijft de student een werkervaringsverslag

waarin hij reflecteert op zijn ervaringen in het werkveld. Beoordeling van de praktijkcomponent vindt tweemaal per studiejaar plaats door de docent die als begeleider vanuit de opleiding is aangewezen. De beoordeling door de begeleider vanuit het accountantskantoor vormt hierbij input. De visitatiecommissie heeft de WL-variant besproken met studenten. Deze is niet voor alle studenten interessant, maar de studenten die hiervoor hebben gekozen waarderen deze variant, omdat ze de relevantie van de theoretische kennis direct herkennen en deze kunnen toepassen in hun eigen werk.

In de opleiding is aandacht voor de onderzoekende houding van de student en het vermogen om kennis van diverse disciplines op een geïntegreerde wijze toe te passen bij het identificeren, analyseren en (helpen) oplossen van praktijkvraagstukken. Praktijkgericht onderzoek staat centraal in de opleiding, waarbij studenten een beroepsproduct (zoals een adviesrapport of een oordeel) maken door de onderzoekscyclus te doorlopen. Het beoogde onderzoekende gedrag

van de student is in de onderzoeksleerlijn nader uitgewerkt.

De visitatiecommissie heeft de inbreng van lectoraten in het onderwijs met het management besproken. Als gevolg van een tekort aan docentcapaciteit participeert de opleiding momenteel niet in een onderzoeksplatform van de Haagse Hogeschool, waar lectoren, docent-onderzoekers, studenten en externe partijen samen onderzoek doen. Inhoudelijk is het onderzoeksplatform met als thema The Next Economy het meest relevant. Zodra er onderzoekscapaciteit beschikbaar is in de opleiding zal hier aansluiting bij gezocht worden. Ook zoekt de opleiding samenwerking met de nieuwe lectoraten Circular Business en New Finance. Daarnaast heeft de opleiding geïnventariseerd welke onderzoeksonderwerpen er zijn in het domein data-analyse en process mining.

De opleiding werkt samen met de belastingdienst tijdens de jaarlijkse Hulp bij Belastingaangifte campagne. De opleiding organiseert deze campagne, waarbij Accountancy studenten alsmede studenten van andere opleidingen burgers helpen met het invullen van de jaarlijkse belastingaangifte. Op deze manier passen studenten de geleerde theorie direct toe in de praktijk.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de oriëntatie en invulling van het programma voldoende waarborging bieden voor de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van praktijkgericht onderzoek. Praktijkgericht onderzoek is volgens de visitatiecommissie voldoende geïncorporeerd in het programma. De onderzoekslijn is volgens de visitatiecommissie adequaat: een onderzoekende houding en onderzoeksvaardigheden komen binnen verschillende modules aan bod. Door de onderzoekende houding als een van de onderdelen van de onderzoekslijn centraal te stellen en daarmee te starten in het eerste studiejaar, ontwikkelen de studenten een kritische instelling. In het programma is volgens de visitatiecommissie een sterke component rond kwantitatief onderzoek

opgenomen, wat ook duidelijk zichtbaar is in de afstudeerwerken van de studenten.

Ook biedt het programma volgens de visitatiecommissie voldoende ruimte voor de ontwikkeling van vaardigheden op het gebied van de beroepspraktijk. Studenten krijgen in alle leerjaren ruimschoots de ruimte om het geleerde toe te passen op praktijksituaties. De visitatiecommissie waardeert de sterke samenwerking en interactie met het werkveld bij de ontwikkelingen van vaardigheden en de ruimte die studenten in het programma hebben om bij een variëteit aan werkgevers intern opdrachten uit te voeren. Tijdens dit praktijkleren worden beroepsvaardigheden zoals het voeren van gesprekken en het geven van advies goed geoefend, stelt de visitatiecommissie vast. Studenten krijgen door de regelmatige interactie met het beroepenveld een goed beeld van het accountantsberoep in haar verschillende facetten en krijgen feedback uit de beroepspraktijk op hun functioneren als beginnend beroepsbeoefenaar in het accountantsvak.

De visitatiecommissie waardeert de WL-variant. Deze geeft de studenten de mogelijkheid te kiezen uit verschillende leerpaden en versterkt de verbinding met de praktijk, constateert de visitatiecommissie.

De visitatiecommissie ondersteunt de inspanningen van de opleiding om opnieuw de samenwerking met onder andere een onderzoeksplatform te zoeken en aan te gaan; dit is van groot belang voor bijvoorbeeld de voortdurende innovatie van het onderwijs. Op dit moment is de betrokkenheid van docenten bij onderzoek volgens de visitatiecommissie te beperkt.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Inhoud

Standaard 3: De inhoud van het programma biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Bevindingen

De bachelor is een vierjarige voltijdopleiding met een omvang van 240 EC. Jaarlijks doorlopen studenten twee semesters, elk bestaande uit twintig weken. Per onderwijseenheid zijn de eindkwalificaties in een modulebeschrijving vertaald naar leerdoelen. Hierin is ook vastgelegd welke CEA-eindtermen aan bod komen en welke gedragskenmerken studenten ontwikkelen. De propeuse is voor studenten een kennismaking met de vakken die voor een accountant relevant zijn. In het tweede jaar worden deze onderwerpen uitgediept. In het derde jaar ligt de nadruk op typische accountancyvakken als Audit en Assurance en Externe Verslaggeving. Bovendien lopen studenten in jaar drie hun praktijkstage. De inhoudelijke verdieping gaat door in jaar vier. In dit laatste jaar wordt het eindniveau van de kernvakken in de landelijke overall toets (LOAT) afgetoetst. De opleiding wordt afgerond met onder andere een afstudeeropdracht en een vak over de ethische aspecten van het accountantsberoep (onderdeel van het vakgebied Gedrag, Ethiek en Besluitvorming).

De opleiding voert een gefaseerde vernieuwing van het curriculum door. Tijdens het proces van curriculumvernieuwing zijn niet alle onderwijsmodules vernieuwd. Wel zijn alle onderwijsmodules zodanig aangepast dat ze minimaal een studiebelasting kennen van drie EC of een veelvoud daarvan. Er is samenhang in het curriculum aangebracht door onderwijsmodules binnen semesters te clusteren naar beroepstaken van de accountant.

Er zijn vier leerlijnen: de integrale leerlijn, de conceptuele leerlijn, de onderzoeksleerlijn en de vaardighedenleerlijn. In de vaardigheden- en onderzoeksleerlijn wordt aandacht besteed aan de voor het beroep essentiële praktijkcomponent en

de toepassing van actuele nationale en internationale ontwikkelingen in de dagelijkse beroepsactiviteiten. In de integrale leerlijn werken studenten aan een relevant beroepsproduct dat past bij de gekozen beroepstaak. In de conceptuele leerlijn is naast de landelijk afgesproken studiepuntenverdeling de inhoudelijke profilering vertaald naar onderwijs op het gebied van Accounting Information Systems en Gedrag, Ethiek en Besluitvorming. Informatietechnologie komt ook aan de orde in basisvakken als MS Excel en MS Access, in het vak Gegevensmodellen & Controle en EDP-auditing. Bovendien werken studenten met voor accountants relevante software als Exact, Twinfield en Idea. Op verzoek van de beroepenveldcommissie en omdat het de basis vormt van de werkzaamheden van de accountant, besteedt de opleiding daarnaast extra aandacht aan het vak Boekhouden.

Het programma kent een minor van 15 EC in het vierde studiejaar. Vanwege de landelijke eisen aan het programma heeft de opleiding een uitzondering op het hogeschoolbeleid, dat een minorruimte voorschrijft van minimaal 30 EC. Binnen deze ruimte kunnen studenten kiezen voor een verbreding of verdieping van hun kennisbasis. De studenten hebben de mogelijkheid een doorstroomminor te volgen die hen toegang biedt tot de masteropleidingen van de Erasmus Universiteit en Universiteit Nyenrode voor de vervolgstudie tot RA. De opleiding biedt zelf de verdiepende minor Public Management aan als aanvulling op het onderwijsprogramma voor studenten die als accountant in een publieke organisatie aan het werk willen. Studenten kunnen ook een andere minor uit het aanbod van de hogeschool kiezen.

Naast de minorruimte biedt het curriculum in het derde studiejaar de mogelijkheid een keuzemodule te volgen van 3 EC. Studenten kunnen deze ruimte invullen met het aanbod van de opleiding of van de hogeschool maar ook activiteiten uitvoeren zoals het optreden als tutor voor eerstejaarsstudenten, deelnemen aan de Commissie

Onderwijskwaliteit of deelnemen aan de Promotiecommissie. Veel gekozen keuzemodules zijn Programmeren en data-analyse voor accountants en Advanced Excel.

Overwegingen

De visitatiecommissie constateert dat de opleiding bij het profiel passend onderwijs aanbiedt. De beoogde leerresultaten (eindkwalificaties) zijn adequaat vertaald in het onderwijsprogramma. De visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding actuele literatuur van bachelorniveau aanbiedt. Het programma is sterk inhoudsgedreven. Door deze sterke focus op inhoud en de gekozen accenten ontwikkelen studenten volgens de visitatiecommissie een brede, relevante kennisbasis. Door beroepstaken een centrale plaats te geven in een semester werken studenten integraal aan het toepassen van kennis, beroeps- en onderzoeksvaardigheden. De professioneel-kritische oordeelsvorming en communicatieve vaardigheden als zakelijk rapporteren waren in het onderwijsprogramma van het 'oude' curriculum onderbelicht. De visitatiecommissie constateert dat de opleiding de aandacht in het nieuwe onderwijsprogramma voor deze onderdelen adequaat verhoogt en evalueert of de aanpassingen effect sorteren.

Naar de indruk van de visitatiecommissie is de samenhang in het nieuwe onderwijsprogramma versterkt maar nog beperkt zichtbaar voor betrokkenen, waaronder de studenten. De visitatiecommissie adviseert de opleiding te zoeken naar mogelijkheden om de (zichtbaarheid van de) samenhang te vergroten, bijvoorbeeld door de curriculumcommissie zodanig in te richten dat de breedte van de opleiding en de inrichting van de opleidingsjaren goed in beeld zijn.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Leeromgeving

Standaard 4: De vormgeving van het programma zet aan tot studeren en biedt studenten de mogelijkheid om de beoogde leerresultaten te bereiken.

Bevindingen

De opleiding stelt praktijkleren centraal in haar didactiek. In elk semester wordt de link met de praktijk gelegd door studenten te laten werken aan beroepsproducten uit de accountantspraktijk, waarbij ze de kennis uit de theoretische vakken toepassen. Er wordt hierbij nauw met het beroepenveld samengewerkt. Zo maakt de opleiding bijvoorbeeld gebruik van beroepsbeoefenaars die als projectbegeleider optreden bij het Project Twinfield, tijdens de module Praktijkleren en bij het Project Consolidatie in het derde studiejaar.

De opleiding gaat ervan uit dat toetsing het meest krachtige instrument is in het sturen van studiegedrag en -prestaties. Toetsing wordt niet alleen als middel gebruikt om studenten te motiveren om leeractiviteiten te starten, maar ook om de student snel feedback te kunnen geven over zijn of haar leerprestaties. De opleiding maakt voor alle schriftelijke toetsen tot en met het eerste semester van het derde studiejaar gebruik van cumulatieve toetsen. Per onderdeel van de cumulatieve toets kan de student respectievelijk 20%, 30% en 50% van de punten verdienen die ze in totaal voor een toets moeten behalen. Bij de herkansing wordt de volledige lesstof op één moment getoetst.

De opleiding gebruikt diverse werkvormen die voornamelijk kleinschalig zijn. Het onderwijs is persoonlijk en wordt hierdoor volgens het zelf-evaluatierapport inclusief: docenten en studenten kennen elkaar en spreken elkaar gemakkelijk aan. De opleiding biedt gedifferentieerd onderwijs aan, zodat studenten die het nodig hebben, extra kunnen worden begeleid. Om de inclusiviteit van het onderwijs te versterken is de opleiding met ingang van het studiejaar 2018-2019 gestart met het werken in kleinere docententeams, georganiseerd rondom klassen. Drie klassen in het tweede

studiejaar hebben bijvoorbeeld een vaste groep docenten. De doelen hiervan zijn het creëren van een grotere collectieve betrokkenheid van het docententeam als geheel bij de studievoortgang van de studenten, het als docententeam inzicht krijgen in en bespreken van de studievoortgang van de groep studenten waaraan het team is gekoppeld en het nemen van passende maatregelen ter verbetering van de studievoortgang van de studenten.

De opleiding geeft in het zelfevaluatierapport aan dat er nog te veel onderwijsmodules zijn die van studenten een te beperkte actieve participatie vragen. In het studiejaar 2018-2019 vernieuwt de opleiding een aantal modules met aandacht voor activerend onderwijs.

Als onderdeel van de curriculumvernieuwing werkt de opleiding bij diverse vernieuwde onderwijsmodules met een digitale leeromgeving. Studenten maken (huiswerk-)opdrachten in deze omgeving, waardoor docenten inzicht krijgen in de tijdsbesteding aan opdrachten en de onderwerpen die door studenten als lastig worden ervaren.

Op basis van resultaten uit studentenenquêtes over studielast heeft de opleiding aanpassingen gedaan in de spreiding van de onderwijsmodules. Om piekbelasting tijdens een collegeweek te vermijden stemmen docenten het programma met elkaar af, zodat er spreiding is in het rooster, het huiswerk en de opdrachten.

De opleiding hanteert diverse ingangseisen voor onderwijsmodules, zodat studenten steeds het vereiste kennisniveau hebben om te kunnen studeren. De norm voor het bindend studieadvies na één jaar ligt op 50 EC. Daarnaast moeten de studenten de modules Financiële Wiskunde en Beroepsoriëntatie & Governance hebben behaald. In het tweede studiejaar geldt een ingangseis voor de onderwijsmodule Praktijkleren: studenten moeten over voldoende theoretische kennis

beschikken als zij in de praktijk werken aan praktijkcasussen en het meeliften bij groepsopdrachten wordt hiermee tegengegaan. Voor de landelijke overall toets (LOAT) gelden ingangseisen: studenten moeten over voldoende theoretische kennis beschikken van de kernvakken en moeten voor drie oefentoetsen een voldoende halen. Op advies van de beroepenveldcommissie is een drempel voor stage en voor afstuderen ingevoerd.

Het studiesucces van de studenten is een punt van zorg voor de opleiding. Vooral het uitvalpercentage in de propedeuse is hoog (2018: 58%) en het diplomarendement (2018: 38%) is relatief laag. Als gevolg van de lage cijfers voor studiesucces is er een groot aandeel langstudeerders. De opleiding evalueert de effecten van de curriculumvernieuwing op deze cijfers. De indicatoren voor studiesucces lijken te verbeteren als gevolg van de curriculumvernieuwing. De toetsrendementen zijn gestegen en een groter aandeel van de studenten sluit aan bij het nominale programma. Circa de helft van de studenten uit het vierde studiejaar ligt min of meer op schema voor afstuderen tijdens de nominale studieduur.

De studenten waar de visitatiecommissie mee sprak, gaven aan dat zij de studielast acceptabel vinden. Zij hebben veel waardering voor de praktijkgerichte opdrachten en lessen. Ook over de contacten met de docenten spraken de studenten zich zeer positief uit.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat opleiding gekozen heeft voor een leeromgeving die de mogelijkheid biedt om de eindkwalificaties te bereiken. De opleiding heeft veel aandacht voor activerend onderwijs in de keuze voor kleinschalige werkvormen. De invoering van de cumulatieve toetsing heeft zichtbaar effect op het leergedrag van de studenten, stelt de visitatiecommissie vast.

De visitatiecommissie begrijpt de keuze voor de drempels voor diverse programmaonderdelen,

om de diverse redenen die de opleiding hierbij aangeeft. Een nadeel van de drempels is de extra studievertraging die studenten hierdoor kunnen opleveren. De visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding zich hiervan bewust is en in veel gevallen uitzonderingen maakt voor studenten. De visitatiecommissie raadt de opleiding aan goed te evalueren of de drempels het gewenste effect opleveren en of de negatieve bijeffecten niet de overhand nemen.

Onderdeel van het didactisch concept is de aandacht voor praktijkleren. Bij standaard 2 heeft de visitatiecommissie zich hier positief over uitgesproken.

De visitatiecommissie deelt de zorgen over de rendementen met de opleiding en stelt vast dat de opleiding aanpassingen doorvoert in het onderwijsprogramma die mogelijk een positief effect zullen hebben op de doorstroom van studenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Instroom

Standaard 5: Het programma sluit aan bij de kwalificaties van de instromende studenten.

Bevindingen

Aspirant-studenten die aan de wettelijke vooropleidingseisen voldoen, worden toegelaten tot de opleiding. De instroom bij de opleiding is divers qua vooropleiding (56% havo, 34% MBO, 2% vwo, 8% overig), etnische achtergrond (circa 55% niet-westers allochtoon) en man/vrouwverhouding (72% man, 28% vrouw).

Om de overgang naar het HBO soepel te laten verlopen, onderhoudt één van de docenten op gestructureerde wijze de contacten met ROC' s, havo- en vwo-scholen. Voorlichtingsactiviteiten van de opleiding zijn erop gericht aankomende studenten een realistisch beeld van de opleiding

te geven. Zo kunnen zij bepalen of de opleiding Accountancy voor hen de juiste is. Hiervoor worden de volgende instrumenten gebruikt: de open dag, proef studeren, meeloopdagen, de studiekeuzecheck en meet & match. In het MBO-HBO-project werkt de opleiding nauw samen met het MBO. In dit project volgen studenten uit het MBO in het tweede studiejaar keuzemodules aan de hogeschool. Zo worden potentiële studenten uit het MBO voorgelicht over en voorbereid op de overstap naar het HBO-onderwijs.

De opleiding hecht aan een goede taalvaardigheid in Nederlands en Engels en een kennisbasis in wiskunde. In het eerste semester van de propedeuse biedt de opleiding voor alle studenten, ongeacht vooropleiding, een onderwijsprogramma voor deze basisvaardigheden aan. Een deel van de lesstof hierin is een herhaling van de lesstof uit de vooropleiding. Het studiesucces van studenten die instromen vanuit het MBO is relatief laag. Dit wordt vooral veroorzaakt door onvoldoende aansluiting tussen MBO en HBO op het gebied van taalvaardigheid en wiskunde. Daarnaast vraagt het onderwijs op het HBO een andere aanpak van het leren dan op het MBO. Door het onderwijsprogramma voor basisvaardigheden in kleine groepen aan te bieden beoogt de opleiding naar behoefte aandacht te kunnen besteden aan studenten die het nodig hebben en hen te steunen bij het aanleren van studievaardigheden.

Propedeusestudenten die moeite hebben met bepaalde modules kunnen hiervoor een tutor aanvragen. Een tutor is een ouderejaars student Accountancy die de propedeusestudent extra begeleiding biedt. Tutoren worden door de opleiding geselecteerd en nemen deel aan een tutor-training. Naast ondersteuning bij bepaalde onderwijsmodules kan een tutor begeleiden bij het schrijven van een verslag of bij het maken van een planning om zodoende de student te ondersteunen bij het slagen voor de propedeuse.

De opleiding geeft in het zelfevaluatierapport aan dat veel studenten bij aanvang van de opleiding onvoldoende zicht hebben op de inhoud en

zwaarte van de opleiding. De opleiding gaat evalueren welke maatregelen zij kan nemen om aankomende studenten beter voor te bereiden op de opleiding.

Overwegingen

De visitatiecommissie is van mening dat het programma en de vormgeving van het onderwijs aansluiten bij de kwalificaties van instromende studenten uit zowel het MBO als van de HAVO en dat de gehanteerde toelatingseisen realistisch zijn gezien de beoogde leerresultaten. De opleiding heeft voldoende aandacht voor (extra) onderwijs rond basisvaardigheden en -kennis om de aansluiting op de vooropleiding te optimaliseren.

De visitatiecommissie geeft de opleiding ter overweging om de informatievoorziening aan aspirant-studenten over de inhoud van de opleiding en het beroep te versterken, aangezien een te groot deel van de studenten uitvalt doordat zij hier pas tijdens de opleiding voldoende zicht op krijgen. Mogelijk kan de opleiding intake- of matchingsgesprekken invoeren of intakeopdrachten instellen. De huidige entreetoetsen voor de basisvakken vindt de visitatiecommissie al een goede basis voor het informeren van de studenten over de benodigde basiskennis.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Personeel

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. Er is passend personeelsbeleid en er zijn voldoende mogelijkheden voor docenten om zich verder te professionaliseren. Het aantal docenten is passend voor de realisatie van het onderwijsprogramma en de feitelijk bij het personeel aanwezige expertise sluit aan bij de eisen gesteld aan de bacheloropleiding Accountancy. Een ruime hoeveelheid docenten heeft actuele werkervaring in de beroepspraktijk. Hierdoor kunnen zij een verbinding leggen tussen de opleiding en de huidige beroepspraktijk. De inzet van accountants uit de beroepspraktijk geeft een extra impuls aan de actualiteit van het programma.

Standaard 6: Het docententeam is gekwalificeerd voor de inhoudelijke en onderwijskundige realisatie van het programma en de omvang ervan is toereikend.

Bevindingen

Het personeelsbeleid van de opleiding is gebaseerd op het Strategisch Personeelsbeleid 2013-2017 van de Haagse Hogeschool en de profilering en prestatieafspraken van De Haagse Hogeschool.

Het docententeam bestaat uit 21 personen. Naast de docenten in loondienst zijn enkele docenten werkzaam via andere contractvormen (ca. 6% van de totale FTE's). De opleiding streeft ernaar de flexibele schil (het aandeel docenten niet in vaste loondienst) te vergroten, om in te kunnen spelen op de verwachte, dalende studentenaantallen als gevolg van demografische trends.

De docent-studentratio bij de opleiding is circa 1:26. Deze ratio is hoger dan het streefcijfer in het strategisch meerjarenplan doordat de bekostigingssystematiek minder middelen beschikbaar stelt voor de langstudeerders van de opleiding. Doordat voor bepaalde vakken extra onderwijs moet worden ingeroosterd en docenten meer tijd aan nakijkwerk en begeleiding van langstudeerders besteden, ontstaat er druk op het verzorgen van het reguliere onderwijs.

Nagenoeg alle docenten zijn in het bezit van een masterdiploma. Ongeveer de helft van het team

beschikt momenteel over de Basiskwalificatie Examinering. De opleiding heeft een professionaliseringsplan gemaakt om dit aantal te verhogen. Daarbij wil de opleiding aandacht besteden aan de kennis van het toetsen van soft skills bij docenten. De voorzitter van de Toetscommissie is in het bezit van de Seniorekwalificatie Examinering. Docenten die studenten begeleiden en examineren bij afstudeeropdrachten zijn geschoold in onderzoeksvaardigheden. De afstudeerbegeleiders houden hun kennis op peil door jaarlijks scholingssessies en kalibratiesessies van de afstudeercommissie bij te wonen.

Zeven docenten hebben recent de stap van de beroepspraktijk naar het onderwijs gemaakt. Daarnaast zijn drie docenten naast hun werk op de hogeschool werkzaam in een eigen praktijk als accountant, bedrijfsadviseur, of als openbaar accountant. Alle docenten komen regelmatig in contact met het werkveld en ook het eigen netwerk wordt betrokken als daar binnen de opleiding behoefte aan is.

De opleiding zet steeds vaker accountants uit de beroepspraktijk in die parttime onderwijs verzorgen. Deze deskundigen worden geselecteerd op basis van hun expertise en verzorgen onderwijs dat gerelateerd is aan de uitoefening van het beroep. De externe deskundigen scholen zich in didactische expertise. Indien nodig voor toetsing en mits voldoende geschoold worden externe deskundigen voorgedragen als examinator bij de Examencommissie. Externe deskundigen zijn als

begeleider veelal ook betrokken bij projecten. Tot slot nodigt de Hogeschool regelmatig gastsprekers uit het bedrijfsleven uit om in een vroegtijdig stadium studenten in contact te brengen met hun toekomstige beroepenveld.

Het werken in teams georganiseerd rondom klassen is nieuw. Docenten werkten tot nu toe vaak in tweetallen op hun eigen vakgebied samen. In deze context is er weinig tijd en gelegenheid om te leren van elkaar. Docenten moeten daarbij leren werken in de nieuwe teamstructuur. Voor collegejaar 2018-2019 heeft de opleiding de teamontwikkeling centraal gesteld in de professionaliseringsagenda van de opleiding en hiervoor externe expertise ingehuurd.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding passend personeelsbeleid hanteert en voldoende mogelijkheden biedt voor docenten om zich verder te professionaliseren. Het aantal docenten is voldoende voor de realisatie van het onderwijsprogramma. De visitatiecommissie constateert dat de feitelijk bij het personeel aanwezige expertise aansluit bij de eisen gesteld aan een bacheloropleiding Accountancy. Een ruime hoeveelheid docenten heeft actuele werkervaring in de beroepspraktijk. Hierdoor kunnen zij een verbinding leggen tussen de opleiding en de huidige beroepspraktijk. De inzet van accountants uit de beroepspraktijk geeft een extra impuls aan de actualiteit van het programma.

Uit het gesprek met studenten en uit evaluatiesultaten maakt de visitatiecommissie op dat de

docenten inspirerend zijn voor de studenten. De visitatiecommissie heeft waardering voor de betrokkenheid van het team en de ruime aandacht voor de individuele studenten. Het werken in teams met een beperkt aantal docenten per semester heeft dit versterkt, stelt de visitatiecommissie vast.

De visitatiecommissie deelt de zorgen met de opleiding rond de hoge ervaren werkdruk, mede als gevolg van het uitvallen van een aantal collega's door langdurig ziekteverzuim. De visitatiecommissie stelt vast dat de hoge werkdruk voldoende onder de aandacht is van het management. Bijvoorbeeld voor het doen van onderzoek dient de omvang van het docententeam de komende jaren weer op het gewenste peil te worden gebracht.

De onderwijsontwikkelingsactiviteiten in de opleiding zijn ook reden voor de verhoogde werkdruk. De visitatiecommissie waardeert de vele ontwikkelingen in de opleiding maar geeft de opleiding daarbij ter overweging mee om de hoeveelheid en de snelheid van de ontwikkelingen goed in balans te houden met de capaciteit van het docententeam en de wens tot rust en stabiliteit van de docenten en de studenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Voorzieningen en begeleiding

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. De voorzieningen op de Haagse hogeschool zijn toereikend om het onderwijs te faciliteren. De online leeromgeving biedt voldoende ondersteuning voor studenten bij het doorlopen van het programma en er is adequate specifieke software beschikbaar. De informatievoorziening is goed ingericht. De opleiding biedt daarnaast adequate studiebegeleiding die is toegespitst op de behoeften van de studenten. Studiebegeleiders krijgen in alle studiejaar vlot signalen van studenten die kampen met belemmeringen in de studievoortgang en gaan snel over tot actie. Het werken in semester-teams van zes tot acht docenten in kleinschalige werkvormen maakt dat er ook buiten de formele begeleiding veel persoonlijk contact met de studenten is.

Voorzieningen

Standaard 7: De huisvesting en de materiële voorzieningen zijn toereikend voor de realisatie van het programma.

Bevindingen

Het onderwijs vindt plaats op de hoofdvestiging van De Haagse Hogeschool. Het gebouw kent volgens het zelfevaluatierapport goede voorzieningen: er is een ruime hoeveelheid (stille-) werkplekken en projectruimtes en alle leslokalen zijn toegerust met beamers of smartboards. Voor de faculteit is een lokaal ingericht als digitaal toetslokaal waar digitale toetsen afgenomen worden.

Met ingang van collegejaar 2018-2019 is de aanschaf van een laptop voor studenten verplicht gesteld, zodat ze ook tijdens werkcolleges aan de slag kunnen in een digitale leeromgeving.

Via Studentennet hebben studenten toegang tot een groot aantal nationale en internationale databanken waarin zij actuele (vak)tijdschriften, dagbladen en artikelen kunnen lezen, zowel in het Nederlands als in het Engels. Ook is er een applicatieportaal beschikbaar. Met deze service kan een student of docent overal (met de laptop in de hogeschool, thuis of in de trein) werken met de onderwijsapplicaties en bijbehorende documenten die op de verschillende directories staan. De opleiding streeft er naar om voornamelijk online-

pakketten te gebruiken, zodat studenten en docenten deze software ook thuis kunnen gebruiken. De opleiding gebruikt specifieke accountancy software, zoals Twinfield, Exact en Idea. Studenten kunnen deze software kosteloos gebruiken. Daarnaast wordt de literatuur voor bepaalde vakken in een digitale leeromgeving beschikbaar gesteld. Een voorbeeld hiervan is Edumundo voor de onderwijsmodules Bedrijfsadministratie voor de starter en Project Team Skills.

Overwegingen

De visitatiecommissie constateert dat de voorzieningen toereikend zijn om het onderwijs te faciliteren. De online leeromgeving biedt volgens de visitatiecommissie voldoende ondersteuning voor studenten bij het doorlopen van het programma en er is adequate specifieke software beschikbaar.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Begeleiding

Standaard 8: De studiebegeleiding en de informatievoorziening aan studenten bevorderen de studievoortgang en sluiten aan bij de behoefte van studenten.

Bevindingen

De studiebegeleiding vormt een eigen lijn in het programma. Er zijn geen studiepunten aan gekoppeld. Centraal in het studiebegeleidingstraject staat het helpen van studenten bij het maken van goede keuzes in het studieproces en de persoonlijke en professionele ontwikkeling om klaargestoomd te worden voor de toekomstige carrière. In de propedeuse ligt het accent in de studiebegeleiding op de kennismaking met de opleiding, het ontwikkelen van de juiste studiehouding en -vaardigheden en het beantwoorden van de belangrijke vraag of de student de juiste opleidingskeuze gemaakt heeft. Hiervoor bezoeken studenten de praktijk, worden er lesactiviteiten ingericht voor het ontwikkelen van de juiste studievaardigheden, worden er gastcolleges verzorgd en worden er individuele gesprekken met de studenten gevoerd. Van studenten in de hoofdfase gaat de opleiding ervan uit dat de studenten een bewuste keuze voor de opleiding hebben gemaakt. De studiebegeleiding is in die fase gericht op het monitoren en bespreken van de studievoortgang en -planning door middel van individuele gesprekken. Tijdens die gesprekken worden studenten ook bewust gemaakt van ingangseisen die gelden voor bepaalde modules, zodat ze hier bij hun studieplanning rekening mee kunnen houden en waar nodig voorrang aan bepaalde modules voorrang kunnen geven.

Voor een goede organisatie van de begeleiding werken docenten en studiebegeleiders samen in semesterteams die rondom klassen zijn georganiseerd. Iedere klas heeft een eigen studiebegeleider, waarbij jaarlijks de studiebegeleider voor studenten wisselt. Periodiek voeren de docenten en studiebegeleiders besprekingen over de studieresultaten en het studiegedrag van de groepen studenten die zij begeleiden. Informatie die

nodig is om studenten goed te kunnen begeleiden wordt vastgelegd in Osiris, zodat deze ook naar een volgende studiebegeleider kan worden overgedragen.

Door de veelvuldige toetsmomenten zijn de studieresultaten al in een vroeg stadium in het semester bekend. Deze periodieke besprekingen hebben een belangrijke signaleringsfunctie voor potentiële studieproblemen bij studenten en de informatie hieruit wordt door de studiebegeleiders onder andere gebruikt om studenten op eigen initiatief uit te nodigen voor een studievoortgangsgesprek. Ook krijgen studenten op basis van informatie uit deze besprekingen feedback op hun studiegedrag, omdat zij hierop door docenten of hun studiebegeleider aangesproken worden. De individuele gesprekken met studenten kunnen aanleiding zijn om hen door te verwijzen naar de studentendecaan en/of naar het studieloopbaancentrum.

Informatie over de onderwijs- en examenregeling en organisatorische zaken, zoals roosters en mededelingen, staat op Studentennet. De informatie over het onderwijs, zoals modulebeschrijvingen en de stagewijzer, staat op Blackboard. Per onderwijseenheid is een ruimte in Blackboard aangemaakt. Hierin staan naast de modulebeschrijvingen ook aanvullende zaken zoals opdrachten en recente achtergrondartikelen. In de modulebeschrijvingen staat de informatie over het onderwijs en de toetsing per module, de eindtermen, leerdoelen en een overzicht van wat er per week in de lessen wordt behandeld (weekplanning). Docenten bespreken tijdens de eerste les van een module bovendien de essentiële module-informatie. De toetsresultaten worden in het studentenvolgsysteem Osiris bekend gemaakt. Daarin kan de student zijn of haar studievoortgang op elk moment en vanaf elke plek bekijken.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de informatievoorziening goed is ingericht. De opleiding heeft

volgens de visitatiecommissie passende wijzigingen in de communicatie doorgevoerd na klachten van studenten over onder andere de communicatie van studieroosters.

De opleiding biedt daarnaast adequate studiebegeleiding die is toegespitst op de behoeften van de studenten. De visitatiecommissie heeft waardering voor de toegankelijkheid en betrokkenheid van de docenten. Studiebegeleiders krijgen in alle studiejaren vlot signalen van studenten die

kampen met belemmeringen in de studievoortgang en gaan snel over tot actie. Het werken in semesterteams van zes tot acht docenten in kleinschalige werkvormen maakt dat er ook buiten de formele begeleiding veel persoonlijk contact met de studenten is, wat wordt gewaardeerd door de studenten.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Kwaliteitszorg

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. Het kwaliteitszorgsysteem is systematisch opgezet en adequaat vormgegeven. Er is sprake van periodieke evaluaties die worden uitgevoerd onder verschillende betrokkenen. De wijze waarop de opleiding inspraak van de studenten heeft georganiseerd, via het systeem van klassenvertegenwoordigers en de commissie Onderwijskwaliteit, maakt dat docenten en opleidingsmanagement snel op de hoogte zijn van wat er speelt en hier vlot op kunnen acteren. Ook is het zichtbaar dat de opleiding goed luistert naar bevindingen en wensen van het werkveld.

Standaard 9: De opleiding kent een expliciete en breed gedragen kwaliteitszorg, bevordert de kwaliteitscultuur en is gericht op ontwikkeling.

Bevindingen

Alle modules worden door middel van enquêtes en gesprekken met studenten periodiek geëvalueerd. Het overall toetsrendement na iedere onderwijsperiode is daarnaast een belangrijke bron van input voor het beeld van de onderwijs- en toetskwaliteit.

De opleiding werkt met een systeem van klassenvertegenwoordigers die als spreekbuis voor de klas fungeren richting het opleidingsmanagement en de docenten. De commissie Onderwijskwaliteit bestaat uit klassenvertegenwoordigers uit alle studiejaar en geeft onder andere een kwalitatieve toelichting op de resultaten uit onderwijsbeoordelingen. De commissie geeft input aan de opleidingscommissie. De opleidingscommissie geeft (gevraagd en ongevraagd) advies over verbetermaatregelen uit onderwijsbeoordelingen, aanpassingen van het curriculum en aanpassingen van de onderwijs- en examenregeling. Op specifieke zaken heeft de opleidingscommissie instemmingsrecht.

De docenten overleggen periodiek over de resultaten van de onderwijsbeoordelingen en toetsrendementen. Docenten gebruiken daarbij de kwalitatieve input vanuit de Commissie Onderwijskwaliteit en de opleidingscommissie en bepalen op basis hiervan welke verbetervoorstellen nodig zijn.

De uitkomsten van deze overleggen en de verbetervoorstellen worden vastgelegd in evaluatieformulieren, waarna deze worden besproken in de verschillende commissies die zich bezighouden met kwaliteitszorg.

De curriculumcommissie kijkt naar de volle breedte van de opleiding en de bijbehorende samenhang hierin en adviseert over de inrichting van het curriculum, de onderwijs- en examenregeling en het toetsprogramma van de opleiding. Als zodanig adviseren zij over de voorgestelde verbetermaatregelen die zijn geformuleerd in de evaluatieformulieren. Goedgekeurde verbetermaatregelen worden na implementatie wederom geëvalueerd, zodat het management zicht heeft op knelpunten in de primaire onderwijs processen.

In het zelfevaluatie rapport benoemt de opleiding dat de communicatie aan studenten over de genomen verbetermaatregelen moet worden verbeterd. Sinds collegejaar 2017-2018 wordt via lesbezoeken door het opleidingsmanagement terugkoppeling aan studenten gegeven over de maatregelen die worden genomen naar aanleiding van informatie uit onderwijsbeoordelingen. In het huidige studiejaar wordt ook op Studentennet de informatievoorziening over kwaliteitszorg ingericht.

Overwegingen

Het kwaliteitszorgsysteem is volgens de visitatiecommissie systematisch opgezet en adequaat

vormgegeven. De wijze waarop de opleiding inspraak van de studenten heeft georganiseerd, via het systeem van klassenvertegenwoordigers en de commissie Onderwijskwaliteit, maakt dat docenten en opleidingsmanagement snel op de hoogte zijn van wat er speelt en hier vlot op kunnen acteren. Ook is het volgens de visitatiecommissie zichtbaar dat de opleiding goed luistert naar bevindingen en wensen van het werkveld. De visitatiecommissie doet de suggestie om de beroepenveldcommissie meer in contact te brengen met de curriculumcommissie om structureel gezamenlijk naar de gewenste ontwikkelingen te kijken in relatie tot veranderingen in het werkveld.

Daarbij kan de curriculumcommissie een integrerende rol vervullen in de bewaking van de samenhang in het onderwijsprogramma, stelt de visitatiecommissie vast, inclusief de inhoudelijke leerlijn en de verbinding met het onderwijskader van de Haagse Hogeschool. De opleiding onderneemt hiertoe acties.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Toetsing

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. De toetsing in de opleiding is van het vereiste niveau. Er wordt een goede link gelegd met de praktijk en de werkcontext van studenten. De opleiding treft adequate maatregelen om de kwaliteit van de toetsing te borgen.

Standaard 10: De opleiding beschikt over een adequaat systeem van toetsing.

Bevindingen

De toetsvisie van de opleiding is erop gericht om studenten door toetsing te motiveren om voortdurend te gaan leren. De cumulatieve toetsen zijn hier een voorbeeld van. Een tweede element in de toetsvisie is praktijkgerichtheid: toetsen nemen de beroepspraktijk als uitgangspunt. De vragen zijn veelal gebaseerd op casuïstiek uit de beroepspraktijk van de accountant en/of studenten moeten door het maken van een beroepsproduct laten zien dat zij over de juiste kennis, vaardigheden en houding beschikken voor een goede beroepsuitoefening. Bij de beoordeling van beroepsproducten wordt de student veelal mede gevraagd een bepaalde vaardigheid te laten zien, zoals het voeren van een gesprek of het geven van een presentatie. Om ervaring op te doen met digitaal toetsen neemt de opleiding op beperkte schaal digitale toetsen af, bijvoorbeeld voor het vak Bedrijfsadministratie voor de starter in de propedeuse. De toetsvisie en uitvoering daarvan is beschreven en vastgelegd in het faculteitsbrede Toetshandboek, dat door de Examencommissie is vastgesteld. Hierin staan de toetscyclus, taken en verantwoordelijkheden van betrokken gremia en de kaders voor het toetsbeleid beschreven.

Toetsen worden geconstrueerd aan de hand van een toetsmatrijs. De toetsmatrijs wordt gemaakt door de moduletrekker, de docent die eindverantwoordelijk is voor deze onderwijsmodule. Een toets wordt opgesteld door een toetsconstruëtor en wordt altijd beoordeeld door een tweede lezer. De constructeur verwerkt vervolgens de

feedback van de tweede lezer vóór definitieve aanlevering van de toets aan het Toetsbureau. Op basis van de gemaakte toets en de toetsmatrijs worden beoordelingscriteria geformuleerd. Bij schriftelijke toetsen zijn de beoordelingscriteria uitgewerkt in een standaard antwoordmodel (met vermelding van te scoren punten en de cesuur). Bij andere toetsvormen, zoals projecten of verslagen, wordt een beoordelingsformulier ontworpen. Toetsmatrijzen zijn niet beschikbaar voor studenten. Wel kunnen studenten beschikken over oefententamens, die op dezelfde toetsmatrijzen zijn gebaseerd.

Toetsen van studenten worden beoordeeld door een examinerator. In geval van twijfel bij de beoordeling wordt het vier-ogenprincipe toegepast. Bij de landelijke overall toets (LOAT) worden uitwerkingen van studenten met een eindresultaat tussen 5,0 en 6,0 altijd integraal opnieuw beoordeeld door een tweede corrector.

Voor elke toets plant de docent die de correctie heeft verricht een inzagemoment. Vaak vindt de inzage gedurende een lesperiode klassikaal plaats, waarbij de docent tevens uitleg geeft over de oplossing van toetsvragen. Tijdens de inzage heeft de student de gelegenheid feedback te krijgen op zijn werk en inzage te krijgen in de wijze van beoordeling. Als een student het niet eens is met de beoordeling, dan kan hij hiertegen bezwaar maken bij de Examencommissie.

De faculteit heeft één Examencommissie voor de opleidingen Accountancy, Finance & Control en Ondernemerschap & Retailmanagement. In deze commissie zitten docenten van de betreffende

opleidingen. De verantwoordelijkheden en bevoegdheden van de commissie staan beschreven in het reglement Examencommissies.

De opleiding heeft een gezamenlijke Toetscommissie met de opleiding Finance & Control. De voorzitter van de Toetscommissie is tevens lid van de Examencommissie. De Toetscommissie controleert de kwaliteit van de toetsen aan de hand van de kwaliteitscriteria uit het Toetshandboek, in beginsel vóór afname van de toets. Ieder jaar wordt er een steekproef gedaan op basis van het totaal van de toetsen van de opleiding. De commissie heeft hiervoor een meerjarenplanning opgesteld. Op verzoek controleert de commissie andere toetsen. Dit gebeurt meestal na afname van de toets en indien daar aanleiding voor is.

De Redactiecommissie en de Landelijke Commissie Examens bewaken de kwaliteit van de landelijke overall toets (LOAT) die tweemaal per jaar in de opleiding wordt afgenomen.

Studenten beoordelen het tijdig bekend maken van resultaten van toetsen en beoordelingen als onvoldoende. Een van de oorzaken is het feit dat docenten niet gelijktijdig studieresultaten van dezelfde onderwijsmodule aan studenten communiceren. Vooral het resultaat van projecten wordt relatief laat gepubliceerd vanuit het perspectief van studenten. In collegejaar 2018-2019 hebben docenten afspraken gemaakt om studieresultaten gelijktijdig te publiceren. Het management van de opleiding besteedt aandacht aan verwachtingsmanagement bij studenten door bij herhaling de nakijktermijn van 15 werkdagen bij studenten te benoemen. Voor het sneller publiceren van resultaten van projecten is nog geen concreet actieplan opgesteld.

In het zelfevaluatierapport geeft de opleiding aan dat er onvoldoende aandacht is voor een structurele, gedetailleerde evaluatie van toetsen op vraagniveau. De opleiding zal het onderwerp

toetsevaluatie opnemen in de scholing van docenten en een goede toetsevaluatie verankeren in de uitvoering van de toetscyclus door docenten.

Overwegingen

De visitatiecommissie stelt vast dat de opleiding een passende variatie aan toetsvormen toepast. De visitatiecommissie waardeert het systeem van cumulatief toetsen. Door het systeem van toetsing met tussentijdse toetsmomenten is het mogelijk om studenten relatief snel te voorzien van feedback over hun leerprestaties die ze direct kunnen toepassen voor het volgende toetsmoment. Daardoor wordt de slagingskans voor het halen van een onderwijsmodule voor studenten groter. De visitatiecommissie stelt met instemming vast dat de opleiding het cumulatief toetsen niet rigide invoert; het wordt niet toegepast bij programmaonderdelen waar integrale toetsing beter past. Het blijft volgens de visitatiecommissie van belang om de effecten van deze nieuwe toetsvorm te evalueren en waar nodig bij te stellen.

De visitatiecommissie heeft enkele toetsen, toetsmatrijzen en beoordelingsformulieren ingezien en stelt op basis daarvan vast dat de toetsen van het vereiste niveau zijn. De opleiding legt in de toetsen een goede link met de praktijkopdrachten en de werkcontext van de studenten.

De visitatiecommissie constateert dat de opleiding adequate maatregelen treft om de kwaliteit van de toetsing te borgen. De visitatiecommissie concludeert op basis van de gesprekken en de documentatie dat de examencommissie en de toetscommissie hun taak om de kwaliteit van toetsen en tentamens te borgen passend vormgeven.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Gerealiseerde leerresultaten

De visitatiecommissie oordeelt op grond van de gesprekken en de onderliggende documentatie dat de opleiding aan deze standaard **voldoet**. De opleiding beoogt studenten op bachelorniveau in de breedte op te leiden voor de advies-, controle- en samenstelpraktijk. De visitatiecommissie stelt op basis van de bestudering van afstudeerwerken en de gesprekken met werkveldleden en alumni vast dat de opleiding hierin slaagt. De opleiding kan het zicht op de carrièrepaden van afgestudeerden verder versterken door haar alumnibeleid uit te bouwen.

Standaard 11: De opleiding toont aan dat de beoogde leerresultaten worden gerealiseerd.

Bevindingen

Een afstudeeronderzoek van 18 EC is het afsluitende onderdeel van de opleiding Accountancy. Het onderzoek gaat gepaard met een afstudeerstage. Het betreft een onderzoek naar een probleem uit de praktijk dat om een oplossing vraagt of om een vraagstelling vanuit de beroepspraktijk dat empirisch onderzoek vereist. Literatuurstudie maakt deel uit van het onderzoek. De afstudeeropdracht moet voldoende complex zijn en aansluiten bij de eindkwalificaties van de opleiding.

Naast het afstudeeronderzoek is de Landelijke Overall toets (LOAT) onderdeel van de toetsing van het eindniveau van de studenten. De LOAT toetst de kennis van de kernvakken van de opleiding: Audit & Assurance, Financial Accounting en Interne Controle & Accounting Information Systems. Het betreft een integratieve toets van 12 EC, die altijd een complexe casus uit de praktijk bevat. De LOAT wordt tweemaal per jaar aangeboden.

De opleiding beschikt over een afstudeercommissie. Deze valt onder de verantwoordelijkheid van de opleidingsmanager. De commissie ziet toe op de kwaliteit van de afstudeeronderzoeken door de inhoudelijke en procesmatige vormgeving en coördinatie van het afstudeertraject. De leden zijn benoemd op basis van inhoudelijke deskundigheid op minstens één van de kernvakgebieden van de opleiding. Minimaal één van de leden is accountant (AA of RA). Een student mag pas aan

de uitvoering van een afstudeeronderzoek beginnen als de commissie deze op basis van het afstudeervoorstel (ingediend door de student) heeft goedgekeurd. Hierbij moeten alle drie de leden akkoord zijn. De afstudeercommissie legt het proces van goedkeuring vast en archiveert deze. Na goedkeuring wijst de commissie een docentbegeleider en twee examinatoren aan. Dit doet zij uit de lijst van examinatoren, die door de examencommissie is vastgesteld. De afstudeercommissie organiseert tevens de verplichte scholing in het kader van afstudeerbegeleiding: jaarlijks worden minimaal twee scholingssessies/ intervisiesessies georganiseerd.

De opleiding hanteert vanaf het huidige studiejaar een nieuw beoordelingsformulier waarin de beoordelingscriteria zijn uitgeschreven in rubrics. Hierdoor vindt een uitgebreidere verantwoording van de beoordeling plaats dan voorheen. Ieder afstudeeronderzoek dat op basis van de reguliere beoordeling (twee beoordelaars) wordt beoordeeld met een eindcijfer vanaf 5,5 tot en met 6,0 en een cijfer gelijk aan of hoger dan 9,0 wordt additioneel door een derde examiner beoordeeld.

Sinds 2012 houdt de opleiding jaarlijks met de Hogeschool van Amsterdam, Hogeschool Rotterdam, Hogeschool InHolland en Hogeschool Utrecht een review van uitgevoerde afstudeeronderzoeken in het voorafgaande collegejaar. Uit de review heeft de opleiding de indruk gekregen dat het niveau van de afstudeeronderzoeken in het algemeen voldoende is en dat er verbeterpunten zijn op het gebied van analyse en reflectie.

De meeste afgestudeerden vinden relatief eenvoudig een functie op HBO-niveau in de financieel-economische dienstverlening. Een deel van de studenten heeft reeds een baan vóór te zijn afgestudeerd.

Na het afstuderen, bij de diploma-uitreiking, registreert de alumni-coördinator welke vervolgstap de alumni hebben gezet. Alumni worden uitgenodigd om met de opleiding te linken via social media (LinkedIn). De opleiding past de gegevens van de alumni niet aan als ze veranderen van functie of werkgever.

Overwegingen

Om zich een oordeel te vormen over het eindniveau van de studenten, heeft de visitatiecommissie in totaal vijftien recente afstudeeronderzoeken gelezen en de beoordelingen van deze werken ingezien (zie bijlage 5). De visitatiecommissie stelt vast dat alle afstudeeronderzoeken getuigen van het bachelorniveau. In alle onderzoeken is voldoende onderzoekend vermogen zichtbaar, waarbij het de visitatiecommissie wel opvalt dat er verschillen zijn in de omvang en kwaliteit van het onderzoeksdeel. Er waren enkele zeer sterke (kwantitatieve) onderzoeken bij de afstudeeronderzoeken die de visitatiecommissie heeft ingezien. De waarde voor de praktijk van de afstudeeronderzoeken was bij een aantal werken minder zichtbaar. De visitatiecommissie adviseert

de opleiding strengere eisen te stellen aan de praktijkgerichtheid van de opdracht. De opleiding dient hiertoe heldere, voorschrijvende richtlijnen op te stellen zodat duidelijk is voor bedrijven waar de opdrachten aan moeten voldoen.

De onderbouwing van de beoordeling van afstudeeronderzoeken kan volgens de visitatiecommissie worden versterkt. De visitatiecommissie stelt vast dat de beoordelingsformulieren die vanaf dit studiejaar worden gebruikt, de navolgbaarheid van het oordeel waarschijnlijk zal vergroten.

De inhoud van de opleiding sluit aan bij de eisen die de beroepspraktijk stelt, constateert de visitatiecommissie. De studenten beschikken over een goede theoretische basis, bovengemiddelde kennis van boekhouden en het toepassen van ICT en ze zijn getraind om deze kennis adequaat toe te kunnen passen in praktijksituaties. De aansluiting op de vervolgopleidingen is goed.

De opleiding houdt zicht op haar alumni na afstuderen, maar dit kan worden versterkt, stelt de visitatiecommissie vast.

Deze overwegingen in ogenschouw nemend, is de commissie van oordeel dat de opleiding aan deze standaard voldoet.

Bijlagen

Bijlage 1 Visitatiecommissie

Dr.ir. A.F. Groen

Ab Groen was tot 2018 bestuurder bij AOC Helicon Opleidingen, regio Den Bosch. Daarvoor was hij onder andere directeur onderwijs bij de WUR

E. van Asselt RA-AA

Bert van Asselt is hoofddocent Accountancy bij Hogeschool Windesheim. Tevens is hij voorzitter van het AC-scholenoverleg

Mevrouw drs. C.J.W.M. (Lian) Doesburg RA

Mevrouw Doesburg is docente bij Avans Hogeschool 's-Hertogenbosch aan de opleidingen Accountancy en Finance and Control. Daarnaast is zij projectmanager bij ABAB Accountants en Adviseurs

Perry van Loon

Perry van Loon is student Liberal Arts and Sciences aan de UU; vorig jaar vervulde hij een bestuursjaar bij studievereniging Atlas

De commissie werd bijgestaan door drs. L van der Grijsparde, extern secretaris gecertificeerd door NVAO.

Alle commissieleden hebben een verklaring van onafhankelijkheid en onpartijdigheid ingevuld, ondertekend en deze zijn ingeleverd bij NVAO.

Bijlage 2 Programma visitatie

Woensdag 22 mei 2019 – locatie EY, Den Haag

Tijd	gespreksgroep of activiteit
12.30 – 13.00	Inloop auditoren en informele ontvangst
13.00 – 14.30	Intern overleg auditoren
14.30 – 15.00	Formele ontvangst auditoren, kennismaking en introductie
15.00 – 15.15	<i>Pauze, intern overleg auditoren</i>
15.15 – 15.45	Presentaties studenten voortgang Praktijkleren
15.45 – 16.00	<i>Pauze, intern overleg auditoren</i>
16.00 – 16.45	Gesprek met alumni
16.45 – 17.00	<i>Pauze, intern overleg auditoren / bestudering materiaal</i>
17.00 – 18.00	Gesprek met leden BVC

Donderdag 23 mei 2019 – locatie Haagse Hogeschool

Tijd	gespreksgroep of activiteit
08.45 – 09.30	<i>Informele ontvangst auditoren door docenten / inloop</i>
09.30 – 10.00	<i>Intern overleg auditoren</i>
10.00 – 10.45	Gesprek met Management
10.45 – 11.00	<i>Pauze, intern overleg Auditoren</i>
11.00 – 12.00	Gesprek met studenten
12.00 – 12.15	<i>Pauze, intern overleg auditoren</i>
12.15 – 13.15	Gesprek met docenten
13.15 – 14.00	<i>Lunchpauze, intern overleg auditoren / bestudering materiaal</i>
14.00 – 14.30	Inloopspreekuur
14.30 – 14.45	<i>Pauze, intern overleg auditoren</i>
14.45 – 15.30	Gesprek met leden Examencommissie & Toetscommissie
15.30 – 16.30	<i>Intern overleg auditoren, voorbereiding terugkoppeling</i>
16.30 – 17.00	Terugkoppeling en afsluiting van de audit

Bijlage 3 Bestudeerde documenten

- Enkele gemaakte toetsen van modules
- Studentenhoofdstuk: schriftelijke rapportage van enquêteresultaten
- Beroep- en Opleidingsprofiel Accountancy
- Opleidingskader voor de businessopleidingen van de faculteit Business, Finance & Marketing
- Eindtermenmatrix
- Onderwijs- en Examenregeling 2017-2018 inclusief Onderwijsleerplan
- Overzicht Personeelsbestand
- 15 door AeQui geselecteerde afstudeeronderzoeken 2016-2017 & 2017-18
- Afstudeerwijzer 2017-2018 & 2018-2019
- Beoordelingsmatrix afstudeerwerken 2018-2019
- Modulebeschrijvingen
- Overzicht vakliteratuur van de opleiding
- Handboek Kwaliteitszorg van de Faculteit Business, Finance & Marketing
- Recente notulen van de Examencommissie en Toetscommissie
- Recente notulen van de Curriculumcommissie